

بسم الله الرحمن الرحيم

نواى عشق كبر كوه

مجموعه اشعار لری - لکی و فارسی

حسین دیناری

سر شناسنامه: دیناری، حسین، ۱۳۲۵ -
عنوان و نام پدیدآور: نوای عشق کبیرکوه (مجموعه اشعار لری، لکی، فارسی) / حسین دیناری.
مشخصات نشر: دره شهر، ذوالقرنین، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۱۳۲، مصور (رنگی).
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۴۵۷-۱-۳.
موضوع: شعر فارسی - قرن ۱۴.
موضوع: شعر لری - قرن ۱۴.
موضوع: شعر لکی - قرن ۱۴.
رده‌بندی کنگره: ۹۱۳۹۰ ن ۷۷۴۵ ی / ۸۰۵۵ PIR
رده‌بندی دیویی: ۸۶۲ / ۸
شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۴۴۰۳۵

شناسنامه

نام کتاب: نوای عشق کبیرکوه (مجموعه اشعار لری، لکی و فارسی)
نام مؤلف: حسین دیناری
نام ناشر: ذوالقرنین
طراح جلد: احمد عزیزپور
نوبت چاپ: تابستان ۱۳۹۲
تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه
قیمت: ۶۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۴۵۷-۱-۳
آدرس ناشر: دره شهر- خیابان نیروی هوایی- ۰۹۱۸۱۴۲۰۶۵۲

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

تقدیم به شاعران و مردم خوب شهرستان دره شهر و ایلام؛

استاد جعفر فیلی، مختار فیلی، محمد صالحیان، حمزه اولاد، علی اصغر کرمی، نعیم میر، افشار فیلی، عبدالرضا بازگیر، مهرشاد شیخ محمدی، هدایت شیخ محمدی، رضا علی یاری، ...
... علی آقا محمدیان، عطاءالله رشیدی فر، دکتر گودرز شاطری، احمد لطفی،
منوچهر تتری، شیخ حسین نظری، محمد زکی زینی وند مقدم، جوان هاشمی، قیصر هاشمی، علی
چراغی پور، حسین اسدی، علی عزیزپور، عباس عزیزپور و نور چشم مردم دکتر حسن رضا محمدی،
عبدالحمید هاشمی احمد زینی وند، جهانشاه بابایی، دکتر محمد جعفر هاشمی، جهانشاه نجات زاده،
عباس قلی میرا لک، قاسم دیناری، شکراله تتری، علی اصغر زینی وند، خدامراد هنرمند، طراح جلد
کتاب احمد عزیزپور و تقدیم به روح شاعران بزرگ عجم میر، محمدخان نوری و خیرعلی گیلانی،
مظفر رنجبریان، جهانگیر حسنونند و به روح استادان همکارم حسن زارع پور و جهانبخش والی زاده
تقدیم می کنم در پایان از مدیر محترم انتشارات ذوالقرنین استاد طاهر خاوری که تقبل زحمت امور
چاپ و نشر اثر مذکور را بر عهده گرفته اند کمال تشکر را دارم.

فصل اول (اشعار فارسی)

۹	پیشگفتار
۱۰	زندگی نامه
۱۱	بسم الله
۱۲	زادگاه شاعر
۱۳	ستاره فروزان (سرود امام زمان در نیمه شعبان)
۱۳	جلاد بی مروت - تپم به استخوانم
۱۴	گفتن که یارت آمد - بهار آزادی
۱۵	آهو خیال - نگاه
۱۶	دیوار حیا - هدیه به پدر
۱۷	از کبیرکوه بوی یار می آید - نغمه های کبیرکوه
۱۸	هوای نوروز - دل بیمار
۱۹	دل غرقه به خون - تقدیم به همسرم
۲۰	تار دل
۲۱	باغبان عشق من - آینه عبرت
۲۲	درانتظار حضرت مهدی (عج) - مرغ دل
۲۳	عشق - عاشق ماه محرم
۲۴	دیدار دیر چرا
۲۵	خوی تملق - میوه بچینم
۲۶	بخت بد - کفر نعمت نکنید
۲۷	گفتار و عمل - بهاری که خزان شد - رنگ مصنوعی
۲۸	مدح درویشی - امر به معروف و نهی از منکر - هشدار به خداندان ثروت
۲۹	قدم رنجه کن - انسان دانا - ابوالفضل العباس
۳۰	تب عشق - به مناسبت ورود امام خمینی (ره)
۳۱	انقلاب - ای عشق بیا
۳۲	وفای به عهد - تعریف عشق
۳۳	ای مرغ سبز و آبی
۳۴	به مناسبت میلاد با سعادت مهدی (عج) - جنگ با دیو درون - انتخاب کورکورانه
۳۵	ای معلم - لاله های واژگون
۳۶	مرغ باغ عشق - در بهار خشک سالی

- ۳۷..... با خدا راز دل کردن - بغض گلو
- ۳۸..... لرزه براندام - دل رئوف
- ۳۹..... محبتی - هدیه‌ای برای مادر
- ۴۰..... دام بلا - عشق غزل - یادی از نوجوانی
- ۴۱..... بی عوض نیکی کنید
- ۴۲..... دیدار شاعر از کبیرکوه
- ۴۳..... تقاضای باران - کینه - روح مرده
- ۴۴..... بار داده دانشم - گفتگو با قبرستان در دل شب
- ۴۵..... چشمه ساری از گرم
- ۴۶..... عاشق صبور
- ۴۷..... خیر ز ایام ندیدم - قاصد پیری
- ۴۸..... باد صبا
- ۴۹..... کربلا برخیز
- ۵۰..... مناجات برای پاکی درون - مرا به همسفر نکرد
- ۵۱..... خواب شاعر - پسر شیر خدا - غزل ساده
- ۵۲..... بیا دگر دیر شده - تشنه ساحل نشین - نامور مرغان
- ۵۳..... یار خرامان - با توام
- ۵۴..... این حدیث
- ۵۵..... شب یلدا
- ۵۶..... چند رباعی از دنیای مادی
- ۵۷..... حق شناسی
- ۵۸..... جمال عشق
- ۵۹..... نردبان دنیوی
- ۶۰..... زمین تشنه - سخنی با دل - نصیحت
- ۶۱..... لاله‌های سر به زیر - گفتگوی سیمره - عاشق کبیر کوه
- ۶۲..... جوانی رفت - عصای پیری
- ۶۳..... شبی در اوج ناراحتی
- ۶۴..... عاشق بهار - رنگ ظاهر - یاد بیمار
- ۶۵..... یادی از گذشته
- ۶۶..... کجا رفتی جوانیم
- ۶۸..... یک مسافر

۶۹	پشیمانی شاعر از کردار و رفتار جوانی.....
۷۰	دل دیوانه - بسیجیان.....
۷۱	ای شهیدان.....
۷۲	مرا از شعر گفتن منع می کنند.....
۷۳	قناعت فقر.....
۷۴	عشق چیست (۱).....
۷۵	عشق چیست (۲).....
۷۶	توشه راه - مناجات.....
۷۸	ای معلم.....
۸۰	در وصف معلم.....
۸۱	خدایا - در سوگ درخت وَن.....
۸۲	جواب درخت.....
۸۳	مثنوی هایی در وصف کبیر کوه.....
۸۴	کبیرکوه در جواب - کفر نعمت نکسید.....
۸۵	روح خلوت در کبیر کوه.....
۸۶	گذر مختصری بر تاریخچه قلعه شیخ مکان.....
۸۷	تاریخچه قلعه.....

فصل دوم (اشعار لکی و لری)

۹۱	زندگی نامه نسبی شاعر.....
۹۲	مقدمه زندگی نامه امامزاده و آثار تاریخی دره شهر به لهجه لکی.....
۹۳	توصیف لکها.....
۹۴	لکستانم خُو.....
۹۵	تَشْبِریق - سخنی با استخوان قدیمی در شهر خرابه دره شهر.....
۹۶	غزل لکی.....
۹۷	کس نیه کس نموشی.....
۹۸	دلم پره.....
۹۹	راته مَیم.....
۱۰۰	گفتگو با درخت کهنسال بلوط در کبیرکوه.....
۱۰۲	دیداری با قلعه ی قدیمی شیخ مکان.....
۱۰۳	زندگینامه امامزاده شهید محمد ابن ابراهیم ابن موسی کاظم (بابا سیف الدین).....
۱۰۵	صحبت شاعر با شهر خرابه دره شهر.....

- سخن شاعر با تنگ بهرام چوبین در دامنه کبیرکوه منطقه ارمو..... ۱۰۷
- جواب کبیر کوه..... ۱۰۸
- هشدار استخوانی در شهر دره شهر خرابه دره شهر..... ۱۰۹
- یادی از عشایر در گُندره در دامنه کبیرکوه در منطقه دره شهر (شیخ مکان)..... ۱۰۹
- گویش‌های لری به سبک میر نوروز (آری هیه وساریخوانی)..... ۱۱۱
- درخت افتاده در مالگه و خمی..... ۱۱۵

فصل سوم (اشعارمداحی)

- نوحه سینه‌زنی..... ۱۱۹
- یا علی و یا حسین..... ۱۲۱
- عشرت عالم- ای کربلا..... ۱۲۲
- به مناسبت شهادت فاطمه زهرا (س)..... ۱۲۳
- نوحه اهل بیت (زبان حال سگینه خاتون)..... ۱۲۴
- نامردان در کربلا..... ۱۲۵
- توسلی به امام زمان در کشتار مردم غره..... ۱۲۶
- تصاویر..... ۱۲۸

پیشگفتار

فرهنگ محصول عالی تفکر است که وجه ممیز انسان با سایر موجودات و جانوران در عرصه خلقت است. فرهنگ را عموم اندیشمندان و عقلاء مجموعه‌ای از نگرش و رفتار معنی می‌کنند که اگر در خدمت هنر درآید به احسن وجه تجلی می‌نماید.

سرزمین باستانی ایران از کهن‌ترین پهنه‌های جغرافیایی جهان است که هنر و فرهنگش به وسعت تاریخ مدون بشریت و حتی قبل از آن در او پرتو افکنی نموده و در جای جای این گستره درخشنده ستارگان هنر و فرهنگ هنرمندانه افتخارآفرین بوده‌اند. سیمره عهد اسلام و ماداکتوی قبل از اسلام که امروز بنام دره‌شهر او را می‌شناسیم و نیز از این افتخارآفرینی و عظمت بی‌نصیب نبوده هرچند نهادها و شخصیت‌های فرهنگی نتوانسته‌ایم دره‌شهر را آنگونه که بایسته است در متن تاریخ بگنجانیم لیکن اینک به برکت انقلاب شکوهمند فرهنگی اسلام که پدیده سیاسی، اجتماعی بی‌نظیر قرن جاری و میراث گرانبهای امام خمینی (ره) و شهیدان سربردارش می‌باشد تمهید این مهم فراهم آمده است که در این رویکرد پردازشی داشته باشیم. هنر، عرصه تجلی فرهنگ در نقاب زیبایی‌ها است و شعر و ادبیات از مظاهر بارز فرهنگ می‌باشند.

چنانچه مورد اقبال هنر واقع شوند هم معرفی‌گر نواخ و مستعدان هنرمند و هم جامعه را به سوی زیبایی سوق می‌دهند و جامعه زیباگرا یک جامعه متعهد به ارزش‌های انسانی است. شرط اساسی در حرکت جامعه به سوی زیباگرایی و ارزشمداری توجه به نواخ و افراد با استعداد جامعه است هرچند این نبوغ و استعداد در ابتدایی‌ترین سطح باشد زیرا چنانچه متعهدین به هنر دریابند که جامعه به آنها توجه ویژه دارد در عرصه جامعه انسانی مطاع هنر خویش را قدر می‌دارند. مجموعه حاضر کوششی است در تعقیب این هدف که در جهت معرفی آثار یکی از عزیزان علاقه‌مند برادر عزیز «حسین دیناری، ارمویی» صورت پذیرفته است انشاءالله که نقائص آن را با نقد عالمانه و کارشناسانه خود در مقابل فقر علمی گردآورنده که ریشه در نقص نسبی دانش بشری دارد در چاپ‌های آتی ترمیم فرمائید.

زندگی نامه:

حسین دیناری فرزند کریم خان که یکی از مردمان متدین منطقه سیمره بوده است در سال ۱۳۲۵ به دنیا آمد وی در خانواده‌ای مذهبی پرورش یافت پدرش کشاورز و مادرش خانه‌دار بود در سال ۱۳۵۵ موفق به اخذ مدرک سیکل (سوم راهنمایی) شد و به تبع آن به استخدام رسمی آموزش و پرورش درآمد و درحین کار تحصیلات خود را با دیپلم فنی تکمیل کرد وی از سال ۱۳۴۵ مداح اهل بیت می‌شود و بیشتر نوحه‌ها، سروده خود او می‌باشد همچنین در دوران جوانی به سرودن اشعار و ترانه‌های شاد محلی لکی و لری روی آورد و در سال ۷۶-۷۵ به صورت جدی اشعار فارسی، لکی و لری خود را آشکار کرده و تا کنون سه نوار کاست به صورت دکلمه‌های فارسی، محلی و مجموعه‌ای محلی با نام عشایر محلی سیمره که بصورت تصویری می‌باشد را به بازار و برای علاقمندان عرضه کرده که در جشنواره‌های مختلف توسط مسؤولان استان و شهرستان مورد تشویق فراوان قرار گرفتند و در حال حاضر مشغول تصحیح اشعار فارسی و محلی خود می‌باشد برای چاپ اولین کتاب و مجموعه شعر خود، وی با سابقه ۳۰ سال کار در آموزش و پرورش بازنشسته و ساکن روستای ارمو از توابع شهرستان دره‌شهر می‌باشد، وی با ۵۰ سال سن در خدمت امامزاده سید سیف‌الدین محمد که مدفون در همین روستا است می‌باشد. بیشترین اشعار او قطعاتی در مورد وصف طبیعت و آداب و رسوم عشایر منطقه در گذشته و توصیف آثار و ابنیه‌های تاریخی با ذکر تاریخچه می‌باشد، این آثار به زبان شعر و پند و اندرز می‌باشد از نمونه‌های اشعار وی گفتگو با شهر خرابه دره‌شهر (ماداکتو) و گفتگو با تنگ بهرام چوبین در ارمو دامنه کبیرکوه می‌باشد (بهرام چوبین سردار ساسانی که بر علیه خسرو پرویز شورش کرد و قلعه وی در تنگه‌ای با این نام می‌باشد).

این قصیده بنام خداوند است که سرمقاله هر چیزی بنام خدا شروع می‌شود بنام خدای که کاخهای ستمگران را در هم کوبید و بشارت به بندگان چون پیامبر می‌دهد بنام خدای که پیامبران بی‌سواد را دانش آموخت و آنچه را برای آسایش بشر وجود دارد به آنها یاد داد و باعث خوشبختی همه مسلمانان و انسانهای آزاده که دین اسلام را پذیرفته‌اند شد.